

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvzemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold., za četrť leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrť leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje. za mesec, 30 kr. za četrť leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrť leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejemati za četrť leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četiristopne peti-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska. Vsakokrat se plača štampilj za 30 kr. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovski cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši.

Na Češkem

so torej pri volitvah pretečeni teden na kmetih in v mestih zmagali takimenovani „staro-Čehi“, ali Riegrovi privrženci, kateri se nečejo niti deželnega niti državnega zbora udeleževati, nego prepnušajo Nemcem prosto polje, da vladajo s Čehi in z nami, kakor jim drago in vedno bolj zadržavajo zanjko, katero je nam Slovanom vržena okolo vratu. „Mlado-Čehi“ pak, kateri so želeli, da se vsaj v deželni zbor stopi in tam pevdigne glas narodov, niso bili kandidirani in razen voditelja te stranke, dr. Sladkovskega, nij nobeden voljen. Cela vrsta za češki narod jako zaslužnih mož je potisnena na stran. —

To je faktum, ki ima svoj pomen. Vidno je, da za zdaj češki narod hoče pri pasivni politiki ostati. Nij dvomiti sicer, da imajo na izidu volitve trije faktorji največ vpljiva: prvi je zaupanje, nekov osobni kultus naroda do starih vodjev Palackega in Riegra, drugi je zadržanje Mladočehov pred in med volitvami, in tretji način, kako so Staročehi in njih zavezniki pravnarji proti „mladim“ agitirali.

Osobni kult je pri vseh narodih, ki so mladi v politični borbi in se še za svojo eksistenco boré, naraven in običajen. Češka voditelja Palacky in Rieger pa nista le politična načelnika, onadva imasta tudi v češki literaturi in pri občni vzbuji naroda prvo mesto, onadva sta tudi izredna talenta, kakoršnih na pr. mi Slovenci nemamo. Mladočehi sami so ljudstvo učili spoštovati ta dva moža, in narod ju je poslušal tudi zdaj, ko je veljalo brate popustiti.

A tudi Mladočehi sami so krivi, da so propali. Oni niso prav nič storili za-se. Ouib 28 je položilo svoj mandat, in to je bilo vse. Noben odbor se nij sešel, ki bi bil svoje kandidate s svojim določnim programom narodu priporočil, nobene jasne besede nij bilo, organ te stranke „Nar. Listy“ nij imel nič pravega poguma, — tako da razen Sladkovskega prav za prav javno še nobeden kandidiran nij bil. Ker so torej Mladočehi dobili kljub svoji nedelavnosti ob času agitacije vendar na kmetih manjšino 850 in v mestih (kjer zavoljo ustavovercev še posebno niso kandidirali) čez 700 glasov, — more se s sigurnostjo reči, da bi bila ta manjšina v narodni stranki vsa drugačna, ko bi bili Mladočehi za-se delati hoteli.

Vse drugače so stari delali. Njihove novine, sosebno „Pokrok“ in „Politik“ so dan na dan polne bile najostrejših obdolževanj in natolcevanj proti mladim. Reklo se je, da oni bodo češko edinost upropastili in češki narod, da so odpadniki, izdajalci itd. Ob kratkem, Staročehi so si od svojega zaveznika, katoliške nemške „pravne stranke“

vsa orožja pobožne perfidije in laži izposodili; tako na primer so trosili, da je slavni dr. Čížek od Bismarka denarja dobil, prav kakor se ob zadnjih volitvah katoliški pravničarji, na čelu jim Herman, niso sramovali iznajti in trositi obrekovanja, da je ta ali oni naše slovenske stranke „podkupljen“. Ker so bili „mlado-Čehi“ temu nasproti le v slabi defenzivi, k ofezivnemu delovanju pak se niso mogli ali ne hoteli vzpeti, zato niso voljeni, zato je ta mala manjšina v dozdej edinem češkem narodu tako znamenita in pomenljiva, da utegne prej ali kasneje iz nje vzrasti večina, ki bode pasivno politiko popustila. Potem pa pridejo možje, ki so za zdaj na stran potisnjeni, zopet na vrh.

V Ljubljani 19. jan.

Zakaj je farovski list dr. Razlaga za „izdajavca“ proglasil, se razvidi iz stenografičnih zapisov dotične seje deželnega zbora. Dr. Razlag je tako-le govoril in potem tudi glasoval:

„Razprava pri tej za našo deželo jako važni reči je malo živa postala in ena nemška prislovica pravi „kadar se strasti razgrejejo, steče um sê srcem.“ Tega se sicer ravno nij bati, akoravno so nekateri gospodje svoje misli zelo strastno izrazili, in skušal bodem stališče na kratko obrisati, kako bi se poravnati dala ta reč na zadovoljnost obeh pogodnikov. Na eni strani je kranjska hranilnica, na drugi strani je dežela oziroma zastop kranjske dežele. Denašnje vprašanje je tukaj, ali se ima zahtevanih 130 □ sežnjev deželnega vira prepustiti ljubljanskemu mestu, da se prostor pred novo realko razširi, ali ne. Vsi gg. govorniki so bili tega mnenja, da se ima teh malo sežnjev ljubljanskemu mestu prepustiti in meni se torej to malenkost dozdeva za deželo, ker nema več vrednosti, kakor blizu 500 gld. Na to malenkost se je navezal tak pogoj, kateri žali po besedah nekaterih zastopnikov hranilnice; jaz bi rajši drugo priložnost izbral od hranilnice pogoj vknjiženja za zahtevati, ako znatni znesek žrtvuje. Meni je razvidna priložnost takrat, kadar se bo deželni odbor pogajal s hranilnico, koliko se bode iz deželnega zaklada pri našlo notranje uredbe realke.

Pri vsaki pogodbi se morata oba pogodnika sporazumno dogovoriti in ako se ne poravnata, potem nastopi morebiti postavna sila na razsodbo, ako ima drugi pogodnik važne razloge za se. Samo 130 □ sežnjev omenjenega vira se meni premalo stna reč zdi, da bi se tak žaljiv pogoj stavil. Meni bi se shodno zdelo, ta predlog ločiti na dva dela in sicer, da bi se prvi del odboročnega predloga, naj se ljubljanskemu

mestu prepusti teh 130 □ sežnjev deželnega vira, sprejel in k temu bi se kakor daljši stavek pristavil nasvet gospoda Dežmana, da je ljubljansko mesto zavezano, deželi teh 130 sežnjev vrniti in vrt v sedanji stan zopet postaviti, ako bi se kdaj poslopje realkinim namenom odtegnilo, kajti v tem je rečeno, da se 130 □ sežnjev prepusti ljubljanskemu mestu zaradi razširjanja ceste v Gradišči in dodatek povoda, da dežela ne bi nobene škode trpela, ako preneha v tem poslopji realka, ker bi ljubljansko mesto vrt nazaj dalo in na svoje stroške deželni vrt v prejšnji stan spravilo. Tako bi bila dežela popolnem zavarovana. Kar pa zadeva zavarovanje sklepa hranilnice, bi jaz kot drugo točko predloga nasvetoval: Kranjska hranilnica se povabi, vknjiženje svojega sklepa, da bode za zmirom in brezplačno v novem poslopji prostorišča za c. k. višjo realko dala, pa brez škode pravicam rezervnega zaklada, oziroma upnikov hranilničnih dogovorno z deželnim odborom opraviti.

Jaz mislim, če se prvi predlog tako razdeli, potem se ne bode reklo, da je deželni zbor stavil pogoj, ki se za razžaljivega smatra, ampak da je on potem storil to, kar je storiti mogel z obzirom na blagi sklep hranilnice.“

Naj torej naši čitatelji reč sami presodijo, ali se sme zavoljo tega govora in nasveta Razlag „izdajavec“ zmerjati, kakor je to storil Costa-Bleiweis-Jaran-Klunov slovenski list! Opozorjemo svoje bralce pa tudi na prikazen, da nam nasprotni listi obravnave deželnega zbora nalašč krivo pri našajo, torej se naj pogleda v stenografične zapise, kateri so letos precej zanimivi.

Iz deželnih zborov.

Štajerski deželni zbor.

[Izv. dop.]

(20. seja 14. januarja). Nadaljuje in konča se debata o občinski postavi. Namestnik Kubeck izreče željo, da se zbor spušča v specialno razpravo postave. Mnogo občin je na Štajerskem, katere so kos svoji nalogi, mnoge pa so premajhne. Občine so res podlaga države, a da bi one države preživele, to je samo prazna fraza. Kar se tiče javne varnosti, kaže se, da se množijo hudodelstva proti varnosti življenja in imetka, da pa so razmere glede števila hudodelstev k številu prebivalcev blizu enake, kakor v blaženih starih časih. Leta 1847 se je zgodilo eno hudodelstvo na 1354 prebivalcev, l. 1872 pa eno na 1318. V poslednjih letih

se je žandarmerija od 300 glav na 425 pomnožila. Vlada želi, da se občinska postava spremeni v smislu, katerega nasvetuje odbor za občinske zadeve.

Proti Kūbeku še govori Kaiserfeld; potem dr. Wanisch za predlog, grof Platz in Gudenus proti.

Pri glasovanju je Zschokov predlog z 31 proti 22 glasov sprejet, tedaj se načrt občinske postave pošlje v pretres okrajnim in občinskim zastopom in se potem predloži v prihodnji sesiji. Hermanov predlog, da se lokalna policija izroči vladnim organom, še pri klerikalnih poslancih nij našel podpore. Sploh je Herman s svojimi nazori o raztrganji dozdanjih občin v male katastralne občine, v deželnem zboru popolno osamljen. Klerikalni poslanci nikakor niso zato, da bi se občine v take drobne kosce raztrgale, ampak, da bi vsaj tako velike bile, kakor so fare; samo tega se boje, da bi se na zgornjem Štajerskem ne skušale napraviti občine, ki bi obsegale po več kvadratnih milj. Na to pa nikdo ne misli. Sploh pa občine nikjer niso tako majhne, kakor v nekaterih okrajih Slovenskega Štajerja, kjer se nahajajo občine s 100 do 200 prebivalci. Združenje taci v večja trupla je neobhodna potreba in upamo, da prihodnji deželni zbor v tem oziru odločno postopa.

Postava o organizaciji sanitetne službe v občinah, katero je vlada predložila, nij bila sprejeta od deželnega zbora.

Zarad reguliranja plač deželnih uradnikov sklence deželni zbor, da dobivajo draginske priklade po 20%, 15% in 10%.

Za deželni zastop znašajo stroški 7000 gold., za deželno upravo (uradnike itd.) 166.871 gold.; za jezdarsko, turnarsko, plesalno itd. šolo v Gradci stroški 6159 gold., dohodki 1027; za gospodarsko šolo v Grottenhofu pri Gradci stroški 18.467 gold., dohodki 2089 gold., tedaj doplača dežela 16.378 gold.

Politični razgled.

Notranje dežele

V Ljubljani 19. januarja.

Deželni zbori so svojo sesijo dokončali in jutri se snide državni zbor.

Tirolski ustavoverci, kar jih je v deželnem zboru, so kot manjšino vložili protest proti izjavi federalistov, ki zanika opravičenost direktnih volitev. Ta ustavoverni protest ne obsega dragega nego znane fraze.

Ogerskega zbora komisija za cerkvene zadeve pozivlje vlado, naj predloži zboru osnove o cerkvenih vprašanjih. — Torrej isto v Trans-, kar v Cislejtaniji. V odboru edenindvajseterih je govoril baron Sennyei za preuredbo dozdanje upravne sisteme, zmanjšanje dozdanje centralne administracije, znižanje števila uradnikov.

Vnanje države.

Carjev razglas na **ruski** narod tikoma upeljanja splošne brambovske dolžnosti se glasi: „Mi ne bomo stopili s pota miru, po katerem smo, kar vladamo, hodili. Mi ne hlepimo po vojni slavi, nego se nam najboljše zdi, da Rusijo s pomočjo miru k slavi dovedemo in njeno vsestransko blagostanje pomnožimo.“

Švicarski zavezni svet je v seji 16. jan. sklenil, da bo protest švicarskih škofov proti izjavi nunciature ad acta položil.

V **nemški** poslanski zbornici je Mallinckrodt rekel, da so ultramontanci ravno tako zvesti prijatelji domovine, kakor

knez Bismark, ki je hotel nekatere pokrajine na levem bregu Rena odstopiti od Nemčije. Knez Bismark prosi besede za osobno opazko. On imenuje Mallinckrodtovo trdenje predrzno laž, katere je sovražstvo in obrekovanje krivo. On govori: „Jaz nijsem nikdar z nikomur govoril o odstopljeni kake vasi, da, niti kakega strnišča. S to lažjo se hoče le moja osoba počrniti. Jaz ne zahtevam, da bi nasprotnik poseben obzir na-me jemal, toda pred inostranjem se ima proti deželni gosposki spodobnejše obnašati.“ Mallinckrodt izreka, da se njegovo govorjenje naslanja na Lamarmorovo knjigo, katere šij nij nihče ovrigel. Ako pa je laž, jo on adresira na Lamarmoro. Bismark pravi, da bi on o Lamarmori še drugačna odkritja lahko pisal, kakor Lamarmoro o njem. Pa ko bi on hotel vse ovreči, kar njegovi sovražniki zoper njega pišejo, treba bi mu bilo čelaga človeškega življenja. „Jaz smem trditi, jaz tudi ponosno trdim, da sem v celi Evropi najbolj sovražnik človek.“

Na Bavarskem so volitve, kakor oficijelna poročila kažejo, tako-le izpale: 32 ultramontancev, 16 liberalcev. Na gornjem Bavarskem 7 ultr., 1 lib.; na spodnjem Bavarskem 6 ultr.; v Palatinu 6 lib.; v gornjem Palatinu 5 ultr.; na Švabskem 5 ultr., 1 lib.; na gornjem Frankenu 2 ultr., 3 liber.; v srednjem Frankenu 1 ultr., 5 lib.; v spodnjem Frankenu 6 ultr.

Na Kaselskem se je dozdej z vsem 34 župnikov odstavilo. Seveda je dosti protestantovskih vmes.

Dopisi.

Iz Celovca 18. jan. [Izv. dop.] Razna tukajšnja društva in družbe koncerte, veselice in ples zaporedoma aranžirajo, a le mirno počiva naša narodna čitalnica in to menda v dokaz, da mora po tolsti letini priti suha. Lansko leto smo teh dob razen mnogih „tihih večerov“ imeli dve lepi besedi s petjem, deklamacijami in dramatičnimi igrami in še dva prav živahna plesa; ali letos do denes še nij bilo le najmanjše „besede“ in tudi Terpsihori se gibčna naša tla ne uklanjajo; vse je mirno, tiho in prepalo in kaže žalostno obličje, katero preživo govori, da bode na ta način po desetletnem življenji domača hčerka umrla. Zdi se, kakor da bi bili višji bogovi v svojem srdi sklenili, da nema dalje živeti nego ravno deset let. Marsikdo poprašuje in se čudi, da se ne gane v novo življenje to v resnici osiromaščeno dete — ali zastonj!

Mnenje o tej prečudoviti tihoti je razno, nekateri pripisujejo vse malenkostni delavnosti novo izvoljenega odbora, kateremu je že po pravilih dolžnost skrbeti tudi za zabavo in ne samo za časopise. Drugi zopet izjemajo nekatere odbornike in pravijo, da se hoče po znanih principih „Političnega katekizma“ dokazati, da v resnici čitalnic nij treba. Naj bode temu, kakor hoče, to je gotovo, da bode na ta način nekaj vrlo društvo zaspalo, kakor nam to kažejo druge užepomrle sestrice. Žalostno pa bije pravemu domorodcu srce, ako vidi edino v Celovci in celej okolici še živeče društvo slovenskega narodnega značaja s tako hitrim tekom bližati se gomili. Tudi narodno se čuteči gospodje duhovniki, ki so uže pred letom dnij čitalnico zapustili, se sedaj, — akoravno so v novejšem času ob enem opustili prostore „katoliškega društva“, katero je odslej le duševno živeče, — ne brigajo za-njo in tako počasi izgineva središče tu živečih Slovanov ter se ta tu, uni tamkaj potika in se mnogokrat najboljši prijatelji po cele tedne, da

po cele mesece dni ne vidijo. Enaka nezgoda se po mestih, kjer je večje število domorodcev, ne smatra kaj hudo; ali tu je drugače in le edina tolažba Slovana je, se zopet sniti s Slovanom. To pa se bode in se je uže deloma uničilo po prisvojni smrtne podobe zadnjega narodnega društva; ali kaj čemo — hotečemu se ne pripeti nezgoda!

Od Sotle 17. jan. [Izv. dop.] Bilo je o počitnicah l. l., ko sem obiskaval mnogo učiteljev, mojih tovarišev in nekdanjih sošolcev. Ker pa o tistem času šolskih časnikov nijsem mogel redno čitati, poprosim obiskanega tovariša naj prej za-nje, da potrebne novice na šolskem polji izvem. Dotični tovariš se vrne koj k omari, kjer je imel svoje šolske in druge liste zložene. Prinese mi jih, in pravi: „Naročil sem se tudi na „L. Schulz.“, a rečem ti, da me je sram, da sem se na-njo naročil. List je besen in gnjusen za vsacega odgojnika, ker spodkopuje potrebno slogo na šolskem polji. Sploh pa zaničuje in zasramuje vse, kar je slovenskega, in vendar imamo mi še slovenščino največ opraviti.“ Rečem mu, naj mi vendar eno številko pokaže, a on odgovori, da mi ne more s tem vstreči, ker omenjeni list ima vse druge svoj prostor, ne pa v njegovi sobi. Tako in enako so delali tudi drugi, ter te liste še sramožljivostjo skrivali. Žal, prav žal jim je, kakor zagotavljajo, da so se naročili na tak list. Iz tega naj izdajalci „L. Schulz.“ izvejo, kako njih naročniki ta list spoštujejo.

Iz Zagreba 17. jan. [Izv. dopis]. Naš sabor je imel 15. t. m. zadnjo sednico. Ker ogerski državni zbor 18. t. m. zopet svoje zasedanje začel, moral se je naš sabor na neizvestni čas odgoditi. Predno se je odgodil, sprejel je še zakonsko osnovo o zadrugah z malimi in nebitnimi promenami. Dor. Mekanec je v generalni debati govoril proti osnovi, in sicer iz tega gledišča, da je zakonodalni odbor predmet premalo preučil in premožgal, ter da je zavoljo tega zekonska osnova površna in nedostalna. Za špeciijelno debato se je odrekel pravice govora, ker je v središnjem klubu itak skleneno bilo, da se zakonska osnova sprejme, in ker ga nij volja „skoz okno“ govoriti. Poleg mnenja naših opozicijskih krogov bi bil moral dor. Mekanec ravno o zakonski osnovi o zadrugah odločnejše pravico govora vporabiti. To se je pričakovalo od njega. On, ki je še vsakokrat koristi našega kmetskega stanu v obrambo vzel, je pri debati tako važnega zakona, kakor je o zadrugah se skujal in enostavno odgovornost o nasledkih tega zakona od opozicije odvrnil. To nij bilo junaški. Opozicija je od njega pričakovala monumentalni plaidoyer o naših socijalnih razmerah, pa zastonj. — Zakonska osnova o zadrugah je edini originalni zakon, ki ga je naš sabor do sedaj storil. Za njega nij bilo nikjer šablone najti. Pa ravno zato, ker je originalen, se je bati, da nij, kakoršen bi moral biti. „Obzor“ sam to bojazen izreka. Praktično uporabljenje bo stoprv pokazalo, ali je zakon o zadrugah zlato ali svinec. Stvaritelji zakonske osnove o zadrugah so se postavili na temelj tistih načel, katera so v avstrijskem državljanskem zakoniku izrečena. Naše zadruge so pa osnovane nasprotno na temelji slovanskega prava, ki se z avst. držav. zakonikom ne da spojiti. Vprašanje se je sukalo okolo ali zadruga, ali ne za-

druga? Zakonska osnova se je izrekla za načelo: „ne zadruga“. Zakonodalni odbor bi bil pametno naredil, da je Bogišića, rojenega Dalmatinca in sedaj profesora na odeskem vseučilišču, ki se že dolgo let z iztraživanjem slovanskega prava zanima, za njegovo strokovnjaško menenje vprašal bil. Bati se je, da bo naš prihodnji zarod jadtikal: „sabore leta 1874. daj nam naše stare zadruge nazaj!“ — Razen zakonske osnove o zadrugah je sprejel naš sabor tudi zakonsko osnovo, s katero se Belovar v kategoriji svobodnih kraljevskih mest povzdiguje. — Zakon o odgovornosti vlade je zadobil kralj. potrjenje. — Obnova zastopstev v Samoboru v Sisku in v Jaski, ki so bila do sedaj rauchovska, je odredjena. Nova zastopstva bodo brez dvombe narodnjaška. — Posebno povrjenstvo za osnivanje zdravstvenih zavodov se je te dni sestavilo in svoje delovanje pričelo. — Konzorcijum za sekanje gozdov v prejšnjaj vojn. krajini, ki je svojo pogodbo odpovedal, je vprašal odvetnike v Pešti, na Dunaji in v Zagrebu za njihovo menenje, da-li je njegova odpoved na pravo osnovana, da-li ne. Med zagrebškimi odvetniki se je bil tudi dor. Vidrič vprašal. Njegovo menenje nij konzorciju v prilog. — Osepnice, ki so uže celo zginile bile, so se spet pojavile. — Zima je suha, brez snega in velikega mraza. Termometer še nij nobenkrat pod 5 gradov pod ničlo padel.

Domače stvari.

— (Tarife za novi zemljiščni davki) na Kranjskem je deželni komisijon pretekli teden po natanjtem pretresovanju določil in v malo dnevih se pričakuje dotični razglas, katerega bode, če nam bode prostor pripuščal, tudi naš list prinesel. Obrok za ugovore ali reklamacije se bode menda do konca meseca marca raztegnil, tako da imajo udeleženi dovolj časa postavljene tarife med posamnimi okraji kranjske dežele in s sosednimi deželami, kakor goriška, isterska, koroška in štajerska primerjati. Pozneje še utegnemo pregovoriti več o tej važni reči, v kateri so se nekateri udje naše stranke živo potegovali za korist dežele.

— (V goriškem deželnem zboru) je bral Dottori ostro peticijo na ministerski svet, naj se vpelje italijanski, oziroma slovenski učni jezik na goriških srednjih šolah. Peticija se je enoglasno sprejela. Ravno tako od Deperisa narejena resolucija o spremeni organizacije dež. šolsk. sveta, katero spremeno je vlada načrtala.

— (Litanijske pri sv. Jakobu ob nedeljah, katere so bile dolgo let nemške, bero se zdaj slovensko.

— (Ljubljanske šole) zavoljo koz še dalje zaprte ostanejo. Glej zadaj vladni razglas.

— (Na ljubljanskem gradu) so med ujetniki začele tudi koze širiti se. Govori se, da na kozah bolne ujetnike prenašajo v bolnico v Trnovo! Uže zdaj se boje ljudje v bolnišnico hoditi, a to jih za boga ne bode vabilo niti tolažilo, če bodo morali poleg razbojnikov in tatov ležati. Ali bi ne bilo npraveje in edino pravo, da bi se za ujetnike napravila svoja bolnica na gradu, kjer je prostora dovolj in g. dr. Eisl ima tudi časa dovolj?

— (Koze tudi na Koroškem) se počasi širijo, tako v Hodišah, v Vetrinji, v celovski okolici in tudi v mestu Celovec — kakor nam eden naših dopisnikov poroča.

— (Osepnice) se sem in tje v nižjem Pohorju prikazujejo.

— (Nesreča). Iz ljubljanske okolice se nam piše: V soboto 17. t. m. zvečer je šla neka vdova v Vižmarjih po opravih od doma ter dva fantiča, eden 5 in drugi 7 let star, doma pustila. V sobi je vigela nabita puško, na kateri pa nij bilo kapseljna. Starši deček sname puško s stene, naslone jo na posteljo, a mlajši piha v cev, ko starši skuša na pušici s klinčki smodnik prižgati, kar se mu je tudi stoprv pri tretjem klinčku posrečilo. To se ve, da nasledek je bil strašen! Cel strel je šel mlajšemu bratcu v glavo, tako da je baje čisto raznešena.

— (Razbojnik) je napadel zadaj soboto zjutraj ob petih v smledniškem gozdu dve ženski, katerih ena je bila smledniška potovka, ki je šla v Ljubljano kupovat raznovrstnih reči za ljudi tamošnjega kraja in je imela majhen ročni voziček. Razbojnik s kolom v roci vstavi ženski na cesti in pravi: „Denar sem, ali Vas pa ubijem!“ Ena izmed žensk steče po cesti proti Ljubljani, potovka pa ostane napadniku v oblasti in ga prosi, naj jo pusti, ker nema denarja, ampak ona ženska, ki je zbežala. Tolovaj verjame, in steče za ono drugo žensko, potovka pa brzo vzame žakelj, v katerem je imela denar z vozička in beži proti Smledniku nazaj. Nek mož, ki se z vozom nasproti pripelje, vzame preplašeno potovko k sebi na voz in požene konje, da bi napadnika zasačil. A našla sta le prazen voziček, s katerega je tujec pokral jajca, enorjubo in še 5 gold. Tudi žensko, ki je bila prva utekla, nij bil tolovaj došel.

— (Iz Novega mesta) 18. jan. se nam piše: Predpust se je začel in z njim veselice in ženitve, i s temi streljanje s pistolami. A žalibože, že so tudi nesreče. 17. t. m. šel je nek fant svatom naproti. Ko jih zagleda, ustrelji; cev pistole se razleti ter odbije strelcu prst kazalec.

— (Mrtev najden.) V nedeljo 11. t. m. so našli v potoku blizu Ustja pri Ajdovščini mladeniča mrtvega. Nesrečnež je moral na brvi, čez katero so bili nekateri kamni nastavljeni, zdrsniti, da se je strašno na glavo udaril in potem v potok padel, v katerem je čez noč zmrznil. Bil je edini sin promožnih staršev.

— (Umor). Od Pragarskega se nam piše: Pretečeni teden je Piškov klapec iz Račjega v Ješenčnem gozdu bil umorjen. Umorilec ga je s sekiro tako hudo ranil na desno stran glave, da je skoraj se preplavila, in je potem umorjenega na železnico zanesel, kar krvavi sled pričuje. Mašinski vodja, po drugem tiru se pelja, zapazi mrtvenca, obstane, da ga odstraniti, in ga s tem še pred bujšim zmlinčenjem reši. C. kr. sodnija še nema zločinca, a na sumu imajo enega, kateri je vedno sovraštvo z ubitim imel.

— (Iz Menišije) na Notranjskem se nam poroča: Na našem lovu se klatijo volkovi, en medved in en ris. Lovcem se sedaj še nij posrečilo nobene teh zverin ustreliti.

— (Nova svetnica.) S Koroškega se nam piše: Petnajst let stara, lepo raščena

in nekaj lepá bčerka revnega kmeta Glád-nika na Krasnici blizu Strassburga na nemškem delu koroške dežele je, kakor se po celej deželi čuje, „svetnica“ postala, zaradi česar vsak dan uže delj časa nič žalega misleči kmetovalci iz vseh krajev tje romajo, da si ogledajo ovo prečudno prikazen, da jo prosijo nadzemeljske pomoči in jej podarijo razna darila. Kraj je vedno napolnen raznih romarjev in hiša te svetnice je zmirom tako obležena, da nij lahko priti do nje. Dekle od zadnje izpovedi, to je od sv. Mihela sem nič ne je in ne pije (?) ter se, kakor prikimuje in gestilira, redi od besede Marijine. Tudi govoriti neče, ali ne more, in vsakemu natanko (?) po kimanji naznanja, ali so duše njegovih sorodnikov i. t. d. v nebesih ali v vicah. Kdo da je pokrovitelj celej tej stvari, še nij določeno, akoravno je že enkrat posebna komisija tja šla. 18. t. m. je druga, po celovških izvedencih pomnožena komisija na Krasnici šla, da po daljši in natančni preiskavi do pravih uzrokov dojde in celo, na prvi hip jako čudno prigodbo, nekoliko razodene. Celi dan jo je moč gledati in obiskati razen dveh določenih ur, med katerim časom nobeden tujec k njej ne sme. Uže iz tega je razvidno, da tu nij nič nego le gola prekanenost; treba je pa vendar, da se v prid in poduk prostega ljudstva, katero se še vedno kaj lahko zapeljati in oslepiti dá, to stvar natančno preiskuje.

— (Iz Maribora) se nam piše: Učiteljsko društvo mariborske okolice je dne 8. t. m. v društveno vodstvo izvolilo sledeče gg.: Udl predsednik, prof. Müllner podpredsednik, Šac blagajnik, Jager bibliotekar, Slekovec in Hren zapisnikarja; Robič, Kocmut Vinko in Stüger za odbornike in Mikložič za vodja petja. Zborovanje je vsak prvi četrtek v mesecu. Društvenikov je čez 30. — Gospodi prof. srednjih šol so temu društvu obljubili duševno podporo.

— (Iz mariborske okolice) se nam piše: Razpisane so tri učiteljske službe v Leiterspergu, kjer se bo v kratkem tudi šola stavila. Večina tamošnjih prebivalcev ima pa srčno željo, tudi takega učitelja v šolo dobiti, ki bi otroke tudi o vinoreji in poljedelstvu podučeval, ker je skoraj vseh eksistencija od tega odvisna. Naj bi tedaj krajni šolski svet ne pozabil pri podeljenji teh uč. služb na takega učitelja in na tiste, ki otroke v šolo pošiljajo.

Razne vesti.

* (Živinska kuga na Hrvatskem.) Samo okolo Karlovca je v 51 vaseh čez 1000 goved pocrkalo in pobitih bilo.

* (Marija Aleksandrovna), velika kneginja ruska, ki se je zdaj z edinburškim vojvodom poročila, bo prinesla svojemu možu za doto 24 milijonov goldinarjev, pa nekaj obleke, ki je nad 6 milijonov vredna.

* (K o z é) tudi v Peterburgu na Ruskem razsajajo.

* (A d v o k a t o v) v Londonu nij nič več, pa tudi nič manje, kakor 7.020.

Poslano.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov.

Revalessière du Barry

v Londonu.

Nobena bolezen ne more izvrstnej Revalessière du Barry zoperstaviti se in odstrani taista brez leka in brez stroškov vse bolezni v želodci, v živcih, v

prsih, na pljučah, jetrah, žlezah, na sliznici, v dušnjaku, v mehurju in na ledvicah, tuberkole, sušico, naduho, kašelj, neprabavljivost, zapor, drisko, nespečnost, slabost, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavico, naval krvi, šumenje v ušesih, medlico in bljevanje tudi ob času noščnosti, scalo silo, otožnost, aušenje, revmatizem, protin, bledico. — Izpisek iz 75.000 spričeval o ozdravljenjih, ki so vsem lekom zoprstavljal se:

Spričevalo št. 57.942.

Gleinach, 14. julija 1873.

Vašej Revalesciere imam razen Bogu v mojih strašnih boleznih v želodeci in čutnicah življenje zahvaliti.

Janez Godec,

provizor fare Gleinach,

pošta Pod goro pri Celoveci.

Spričevalo št. 62.914.

Weskau, 14. septembra 1868.

Ker sem dolga leta za kronično bolezen zlate žile, na jetrah in zapor vsakovrstne zdravniške pomoči brez uspeha rabil, sem pribežal v svoji obupnosti k Vašej Revalesciere. Ne morem se ljubemu Bogu in Vam dovolj zahvaliti za dragi dar narave, kateri je za-me velika dobrota bil.

Franc Steinman.

Tečnejši kot meso, prihrani Revalesciere pri odraščanih in pri otrocih 50krat svojo ceno za zdravlila.

V plehastih pušicah po pol funta 1 gold. 50 kr., 1 funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalesciere-Biscuiten v pušicah 4 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalesciere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 288 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold. — Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbrucku Diechtl & Frank, v Celoveci P. Birnbacher, v Lenci Ludvig Müller, v Mariboru F. Koletnik & M. Morić, v Meranu J. B. Stockhausen, kakor v vseh mestih pri dobrih lekarnah in specerijskih trgovcih; tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštah nakaznicah ali povzetjih.

Tuji.

17. in 18. januarja:

Evropa: Sciolis s tovaršijo iz Trsta. — Roblek iz Podzemelj.

Pri **Elefantu:** Seufca iz Dragatuš. — Schunter iz Johannisthala. — Rus Ana iz St. Martina. — Wippel iz Beljaka. — Blažič iz Hrastnika. — Aichholzer iz Pariza. — Ramarn iz Trsta. — Weber z gospe iz Gradca.

Pri **Maliču:** Fackter iz Gradca. — Prosenjak iz Dunaja. — Kuntera iz Zagreba. — Löwy iz Dunaja. — Jugovitz iz Kranja. — Kartin iz Dunaja. — Hausmann iz Ptujega. — Hamliš iz Dunaja. — Möller iz Gablovic. — Birschler iz Trsta. — Milch, Kolber iz Dunaja. — Jombart iz Tarjana na Ogerskem. — Sterkoj z gospe iz Trsta. — Weipert, Reiter, Supersperg iz Dunaja.

Pri **Zamoru:** Krusic iz Pliberka. — Waibiš iz Kaniže. — Ruprecht iz Celoveca. — Trampus iz Primorja. — Vole z gospe iz Bohinja. — Simec s sinom iz Tržiča.

Razglas.

Kakor se je pokazalo, se epidemija kôz, akoravno je uže nekoliko pojematih začela, zadnje dni silno in hudo prikazuje, in se v vseh delih mesta tako širi, da se mora na vse mogočne načine paziti, ako hočemo, da se ognemo hude nevarnosti, ki nam preti.

Kakor z boleznijo zdaj stoji, ne da se preračunati, kedaj bo ponehala; zato se ne da določiti termin, kedaj bi se šola brez nevarnosti začela.

Gledé na silne, v predmetu samem ležeče sanitarne obzire, in gledé na to, da se šolska mladež obvaruje pred žugajočim širjenjem te kužne bolezni, zdi se mi potrebno, da se z razglasom od 31. dec. 1873, šte. 3494 do 31. jan. naredjeno ustavljenje šolskega obiskanja na vseh javnih in privatnih učilnicah v Ljubljani še naprej podaljša in opominjam, da se bo čas, kedaj se bo šolsko obiskanje zopet začelo, takoj javno oznanil, da le epidemija poneha.

V Ljubljani, 18. jan. 1874.

C. kr. deželni predsednik:

Auersperg l. r.

Dunajska borza 19. januarja.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih . . . 69 gld. 70 kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . . 74 " 45 "
1860 drž. posojilo . . . 105 " 25 "

Akcije narodne banke . . . 990 " — "
Kreditne akcije . . . 240 " 75 "
London . . . 113 " 7 "
Napol. 9 " — "
C. k. cekini 108 " 10 "

Luč lepa

Najnovejšje petrolejske varnostne svetilnice z najboljšje konstruiranim metalnim hranilnim lučnikom (1 plamen daje 6 svečnih luči), nepreporno najlepša svetilnica in vendar 50 percentov prihranbe proti vsakemu drugemu svetilu. Da se ne bi bilo bati konkurence, so cene neslišno nizko postavljene. Za najboljšje kvaliteto se garantira.

1 kuhinjska svetilnica s steklom in stenjem (doht) vred kr. 45, 60.
1 kuhinjska, stenaka ali viseča svetilnica, kompletna kr. 85, gld. 1.20, 1.50.
1 čedna sobanska svetilnica, celo kompletna gld. 1, 1.20, 1.50, 1.80.
1 najlepše oprave, celo kompletna gld. 2, 2.50, 3.
1 salonska svetilnica, bogato dekorirana, superfin gld. 4, 5, 6, 8, 10.
1 svetilnica za studiranje ali delo z zastorom gld. 1, 1.50, 2.
1 stenska svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 120.
1 viseča svetilnica za hleve, prednje sobe itd. kr. 90, gld. 1.50, 2.
1 viseča svetilnica za fabrike, delavnice, poslovnice gld. 2, 2.50, 3.50.

Kupei en gros dobijo rabat.

Luč dobra

1 viseča svetilnica za obednice s škripcem, prefin gld. 5, 8.
1 viseča svetilnica za obednice, najfinejša, sorta, bron pozlačen gld. 15, 20, 25.
Cene svetilnic se razumevajo kompletno s stenjem in steklom vred.

1 svetilnični zastor, majhen, srednje fin kr. 5, fin kr. 10, najfinejši kr. 15.
1 svetilnični zastor srednje velik, srednje fin kr. 25, fin kr. 35, najfinejši kr. 45.
1 vatel svetilničnega stenja kr. 4, 6, 8.
1 škarje za svetilnico, jeklo kr. 85.
1 zastorodržec (branič, da zastor ne zgori) kr. 5.
1 cilindrobrance (brani, da steklo ne poči) kr. 10.
1 mehničen cilindročistec kr. 20.
1 podstava za svetilnico, najlepša kr. 20, 30.
1 svetilnična čepica, v najlepših oblikah kr. 15, 25, 35.
1 škripce za viseče svetilnice gld. 1.40, 1.80, 2.20.
1 steklen cylinder kr. 4, 5, 6.
1 steklena krogla kr. 20, 25, 30.
1 plehasta posoda za 1 funt petroleja kr. 30, za 2 funta 60 kr.

Luč cena.

Dežni plašči.

Potovalcem, gospodarjem in železniškim uradnikom in sploh vsem tistim, ki so dež izpostavljeni, priporočajo se prav angleški **dežni plašči**, iz novoboljšane, nerazdrljivega, nepremočljivega blaga. Ti plašči presegajo v eleganci in trpečnosti vse druge do zdaj izdelovane. Opoznamiti se mora, da so ti brez vsega šiva, torej niso popravljani podvrženi, in so tako narejeni, da se dajo tudi pri lepem vremenu na drugi strani kot elegantna vrhna suknja rabiti.

1 kos v navadni velikosti 42 palcev dolg velja 10 gld., vsaka daljša 2 palca velja 1 gld. več.

Kapuce veljajo kos 1 gld.

Glavna zaloga
fabrike

GOVIN & SOHN
v Manchesteru.

Bazar Friedman, Wien, Praterstrasse 26.

Pred mrazom je in bo varovala zimsko obleka.

Zimsko blago

iz čiste ovčje volne, katera kakor znano telo varuje pred vsakim škodljivim vremenom, in je torej neogibno potrebna, da se zdravi v mrzlem jesenskem in zimskem vremenu vzdrži.

Bašliki iz najboljšega sukna.

1 lep z vrvcami gl. 1, 1.50, 1.80.
1 najfinejši s svilo vezan gl. 2, 2.50, 3.
1 za otroke kr. 90, gl. 1.20, 1.50.

Muf za gospe in otroke.

1 za gospe, jako lep gl. 1.80, 2, 2.50.
Cela garnitura, muf in ovratnik gl. 3.50, 4.50, 6.
1 za deklice gl. 1.50, 2.

Celo novo za to sezono.

Ogrinjala za gospe in deklice: bela, vijolasta, rdeča, modra.
So vsa iz berolinske volne s najlepšimi načrti.
1 za gospe gl. 1.20, 1.80, 2.20, 2.50.
1 največje, za ogrinji gl. 3.50, 4, 4.50, 5.
1 za deklice kr. 60, 80, 90, gl. 1.20.

Eugenie-čepice

iz najfinejšje berlinske volne, s svilo podložene in bogato s penkljami olišpane.
Ena gl. 4.50, z vratnim delom gl. 5.50.

Posebno za gospe.

Jako lep predračajnik za gospe iz najbolje volne s fino prešitimi prsmi, ovratnikom in luknjami za rokave, tako da se lahko nad vsako srajco nosi, kinča in greje.
Eden 60 kr.

Lovske nogavice, visoke.

1 par, velikih, najboljih gl. 1.30.
1 " največjih in najboljih gl. 1.60, 1.90, 2.30.

Kamašnje najfinejšje.

1 par, visokih za gospe gl. 1.20, 1.50, 1.80.
1 " za otroke kr. 60, 70, 80, 90.

Kosmati ovratniki za gospe.

Silno lepi, za na ples in vhode.
Eden gl. 2.50, 3.50, 4.50, 5.

Otročja oblačila iz ovčje volne.

1 kr. 60 do 80.
1 z rokavi, lepo napravljena gl. 1.20, 1.50, 1.90.

Podplati

kot vloga za vsakovrstno obuvalo, vzdržujejo noge suhe in tople, so tedaj zdravju posebno ugodni.
1 par za gospe in otroke 25 kr.
1 " gospe 30 kr.

Najnovejšje za zimo.

Le 5 goldinarjev

velja popolno angleška zdravilna obleka. Je iz amerikske narurne kožtrunske volne in kot kavčuk raztegljiva, ki telo hitro ogreva in je v vedno lehkem izparjanju vzdržuje. Ta obleka varuje po tem premrazenja, kakor tudi drugih bolezni.

Taka obleka za gospe ali gospe obstoji iz: srajce, hlače, 2 parov kratkih ali dolgih nogavic, 1 para žilnih grečev, 1 para vlog za čevlje.

To vse skupaj velja le 5 gld.

Predzaznamovano obilno založeno blago se take vrste dobiva edino le pri
Bazar Friedman, 26 Praterstrasse 26.

Kupei na debelo se cena zniža.

(294—13)